

Telegraful Român.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 14 cor., 6 luni 7 cor., 3 luni 3 cor. 50 fil.
Pentru monarhie pe an 16 cor., 6 luni 8 cor., 3 luni 4 cor.
Pentru străinătate pe an 24 cor., 6 luni 12 cor., 3 luni 6 cor.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipogr. arhid., Sibiu, str. Măcelarilor 45.

Corespondențele

să se adreseze Redacției «Telegrafului Român», str. Măcelarilor Nr. 45.

Scrisori nefranțcate se refuză. — Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSETIUNILE:

Pentru odată 14 fil., — de douări 24 fil., — de treiuri 30 fil., rândul cu litere garmond.

Biserica noastră și răsboiul.

Din ceasul în care a prins de veste, că țara se află pe picior de răsboiu, Românul nostru n'a mai stat nici un moment la îndoială. Când a venit porunca mai înaltă, pașnicii locuitorii ai satelor românești au lăsat casă și masă și au pornit-o la drum. Doar atâtă au mai zăbovit, până și-au grijit sufletul ob'dit. Românul nu pleacă în cale mai lungă, fără să se stie întovărășit de paza și ajutorul lui Dumnezeu. Înainte de a purcede să-și facă datoria de oștean, el nu uită să-și împlinească *datorința de creștin*. Preoții satelor s-au scutat deci în faptul zilei, luminările bisericuțelor de lemn s'au aprins, și după ce au ascultat sfânta liturgie cu eceniile pentru călătorie, cei chemați s'au cumpințat toți după rânduiala legii creștinești. Și au mai făcut o cruce și apoi în scăparea dinineții de vară nesfărșitele cete albe au început a roi spre marginea orașelor, ca să se înșirue sub pajura împăratească. Iar pe urma trenurilor, care surburau de-alungul țării încărcate cu feciori și reserbi din Ardeal, răsunau toate hotărăle de doine jelnice și de chiusuri voinicești.

Așa a pornit Românul, la anul 1914, sub drapelul Maiestății Sale, să se bată cu Sârbul și cu Muscalul.

Și cum s'a purtat pe câmpul de luptă?

Ne-o povestesc acum, după patru luni de răsboire, nu numai gazetele noastre, ci însă și stările oficiale și — mai ales după memorabile scrisoare de recunoștință a contelui Tisza — ne-o spun aproape toate ziarele străine, care laudă bravurile regimentelor românești, de nu și dau rând.

Se înțelege însă, că gestul acesta impunător, conduită aceasta corectă și loială a poporului românesc, nici un om serios nu o va atribui unei grabnice metamorfoze a psihicului nostru național, provocată peste noapte de vîforul răsboiului actual. Trămbiță acum în largul lumii și admirată chiar de cei mai sceptici adversari, atitudinea neamului, în vremile acestea de grea cumpănă, se prezintă cu farmecul unui fenomen neașteptat numai în ochii acelora, care s'au dedat a ne cunoaște din prejudecăți și a ne aprecia după clișeurile zugrăvite de creerii inferbântăți ai patrioților dela ziarele budapestane.

Celce a învățat a ne cunoaște însă mai deaproape, acela știe, că noi tot așa am fost de când ne-am posibilitate pe plăuriile acestea: în vreme de pace oameni de rânduială, în vreme de bătăie oameni de *ispravă*. Tinuta loială și purtarea eroică a fiilor neamului nostru de fapt nu este, decât o atribuție firească a individualității sale etnice și o urmare a educației sale sufletești.

Să stăruim puțin asupra acesteia din urmă.

Fiecare popor își are sufletul său propriu, potrivit cu îndemnurile firii

sale, cu împrejurările de viață și creașterea culturală de care s'a împărtășit. Sufletul neamului nostru s'a plămădit — cum bine știm toți — și s'a format sub ocrotirea directă a bisericii. Legătura între *cler și popor* poate la nici un alt popor nu este atât de strânsă, atât de intimă, ca la noi Români din statul ungar. La noi preotul, departe de a fi un simplu duhovnic înfășurat în mantaua misterioasă a representantului lui Cristos pe pământ, a fost și este deadreptul un cărmuitor al sufletelor, este însuși cresătorul turmei sale cuvântătoare, sub toate raporturile vieții spirituale. Veacuri de arăndul singura școală culturală a țăranului nostru a fost biserică, iar manualele lui didactice au fost cărțile de slujbă religioasă. Sufletul poporului nostru a devenit astfel un aluat frâmănat de mâinile preotului și dospit la căldura doctrinei bisericesti.

Povățuit de înțelepciunea sfintelor scripturi ale eclesiastului, țăranul nostru a învățat a primi cu resemnare și a suporta toate intemperiile vieții cu credință și nădejde în Dumnezeu, care ca un părinte bun și drept ne trimit vremi cu pace, roadă pământului, secetă, foame, sau răsboiye sângeroase, dupăcum suntem vrednici, după mulțimea păcatelor noastre.

Pe lângă credința religioasă însă, călăuziți de povata slovei bisericesti, care învăță, că «toată stăpânirea dela Dumnezeu este», preoții au sădit în inima poporului și sentimentul alipirii și al supunerii către domnul și stăpânul țării.

«Dați Cezarului ce este a Cezarului...» sunt cuvinte evanghelice, care au străbătut adânc în sufletul clericului și poporului nostru, prefăcându-se pentru el în axiomă de viață, în normă de conduită cetățenească.

Evident aşadară, că manifestarea poporului, nostru ca element de ordine și de încredere, nu a fost nici un fenomen neîntelește, și cu atât mai puțin un calcul de ordin diplomatic, ci în ultima analiză ea este o urmare a creșterii sale sufletești primești în și prin biserică ortodoxă.

La învățătura desprinsă din cărțile bisericesti, la poveștele și îndemnurile preotului, vin apoi și se alătură rânduielile, care se pogorau în răstimpuri și la prilejuri anumite din graiul vădăcilor.

Am putea spune fără exagerare, că în țara aceasta n'a fost episcop și mitropolit românesc, care în pastorele sale să nu fi îndemnat cu stăruință poporul credincios la cinstirea legilor, la supunere și ascultare față de cămuirea cea lumească, la plătirea birurilor și la împlinirea datorințelor ostășești.

Cadrele acestui articol nu ne îngăduie să ne coborâm prea jos pe scara diptihonului pentru ilustrarea acestui adevăr istoric. Vom trece deci peste vădăcii mai vechi și ne vom opri la *Şaguna*, care a fost fără în-

doială cel mai înțelept cărmuitor al bisericii noastre.

Din momentul în care și-a pus piciorul în Sibiu, ca vicar general și apoi ca episcop, *Şaguna* nu se prezintă ca cel mai zelos și mai devotat împlinitor al dorințelor și poruncilor mai înalte. O seamă din pastoralele și circularele sale sunt pline cu doveje și instrucții, menite a îndruma atitudinea cetățenească și a face educația — putem zice politică — a clericului și poporului său. Astfel în prima sa pastorală, din Decembrie 1847, dă ordin preoților, să îndemne pe feciori să meargă toți la asentare și să se prezinte fără cărtire «sub măsură». În cursul anilor 1848 - 49 sfătuia turma la toată ocazia, să fie în pace și în ascultare și să se feriască de orice «vrășmășie și volnicie», ca să se plinească zisa scriptură: «fericiți cei făcători de pace».... «*Să fiți totdeauna buni și ascultători* — zice într'un circular, — credincioșii către împăratul și către marii voștri direcțori. Să aveți dragoste frânească între voi și către celelalte nații cu noi locuitoare».

După înțetarea răsboiului din 48, *Şaguna* a fost primul care a grăbit să descopere curții din Viena credința și loialitatea poporului său, și mai ales enoromele jertfe de sânge și avere, ce le-a adus acesta pentru casa domnițoare. Iar la 1859, când a isbucnit răsboiul cu Italia, *Şaguna* își îndeamnă poporul credincios să urmeze glasului împăratesc și să prindă arma pentru apărarea monarhiei. Este știut apoi, că nime n'a alergat atâtă cât *Şaguna* înaintea tronului imperial și regal, ca să prezinte Monarhului «credința cea neclădită și neîntinată» a poporului său românesc.

In același timp însă *Şaguna* a știut să esopereze și recompensa cuvenită pentru loialitatea și sacrificiile credincioșilor săi față de tron și dinastie. Câtă vreme deosebită întărea dinasticismul în sănul bisericii noastre; de altă parte solicita pe seama ei acordarea libertății și autonomiei, ce i se cuvenea în temeiul dreptului ei istoric și canonice.

Și cine se mai îndoiește azi, că *numai el și numai în chipul acesta* a putut face din umila noastră biserică un factor de drept public și a putut crea raportul existent până azi între biserică ortodoxă și potestatea statului ungar?

Moștenirea aceasta a lui *Şaguna* s'a străduit să o păstreze toti următorii săi în scaun și toți episcopii români, până astăzi. Probă sunt faptele și rânduielile lor și probă mai nouă sunt pastoralele date și din priileul răsboiului actual, precum și rugăciunile, care se înaltă aproape zilnic dela altarele bisericilor noastre pentru biruința armelor împăratești.

Mulțăită acestor îndemnuri tradiționale și atribuțiunilor sufletești ale poporului, loialitatea și dinasticismul credincioșilor noștri să manifestă și de astădată în chipul cel mai strălu-

cit. Dacă deci, pe lângă tot tratamentul rigid ce i-s-a aplicat în viața publică, poporul nostru să afermat și acum ca element credincios statului, și dacă regimile ardeleniști au dovedit o bravură uimitoare în linia de foc, să nu se uite, că *meritul de căpătenie este al bisericii românești*, care, cum am zis, săvârșește marea opera de educație sufletească a neamului. Vrednicia fiilor se resfrânge în mod firesc asupra mamei: asupra bisericii.

Tinem să fixăm momentul acesta, nu pentru a ne lăuda întru neputințele noastre, nici pentru a ne afișa patriotismul, — ci pentru că în ceea ce a făcut rezidă incontestabilă *forța morală* a bisericii noastre, în raportul ei față de puterea statului. Din relația între stat și biserică rezultă pentru aceasta datorința de a întări organismul statului prin cultivarea moralității și a virtuților cetățenești în inimile supușilor. Despre biserică noastră românească nu se va putea zice de acum, că nu și-ar fi împlinit cum se cade această îndatorire superioară. Atitudinea mai recentă a credincioșilor ei a făcut nouă dovedă, că ea este un rază sigur și un stâlp puternic al tronului și al statului, tot atât de sigur și puternic, ca celelalte confesiuni din patrie.

Aceasta este concluziunea logică și firească, la care sperăm că vor ajunge și factorii conducători ai vieții de stat, cari s'au convins și n'au pregătit a recunoaște virtuțile cetățenești și militare ale poporului românesc. Si în consecință nu ne îndoim, că în viitor se vor nașui să promoveze în măsură tot mai considerabilă interesele morale și materiale ale bisericii noastre, menținând neșirbile drepturile ei autonomică, acordând înțreaga încredere cuvenită ierarhilor ei și asculțând cu bunăvoie justele ei doleanțe și postulate. Sau — dupăcum spune *Şaguna* într'un loc — să fie cu grije, ca «precum purtăm greutățile, aşa să gustăm și bunățile».

*

Toamna în zilele acestea s'au făcut în cuprinsul țării subscrizerile obligațiunilor de stat emise pentru acoperirea cheltuielilor de răsboiu. Toate corporațiunile morale, toate confesiunile și societățile private, s'au întrecut în a și manifesta patriotismul, semnând că mai multe rente de stat. E știut, că biserică noastră nu dispune de averi, iar clericul românesc e sărac, ca șoarecele bisericii. Preoțimea noastră nu se bucură de eclejii grase și pe deasupra e încărcată și cu greutăți familiare. Episcopii noștri nu dispun de domenii întinse, cum au episcopii și canonici romano-catolici, cari în vechea lor calitate de feudali le au exoperat dela regii medievali ai Ungariei, primind însă obligamentul de a ajuta pe regele în timp de răsboiu cu soldați și proviant.

In lipsa de averi și de fonduri disponibile, clericul bisericii noastre, în raport cu preoțimea altor confesiuni, va fi semnat de sigur mai puține

hărtii de stat; iar vădicii noștri nu pot fi în situația norocoasă a primatului catolic din Strigoni, care zilele trecute se lăuda în coloanele unui jurnal că toți banii gata, pe cari i-a avut la casă, în suma de 200.000 coroane, i-a plasat în obligațiuni de stat. Nu trebuie uitat însă, că venitul anual al primatului trece peste un milion, în vreme ce un episcop românesc să cruce o viață întreagă, și tot nu va putea agonisi 200 mii de coroane din venitul său legal.

Sub raportul acesta, în urmăre, «patriotismul» bisericii noastre și serviciul ei pentru stat va rămâne în urma altora, cari știu să-și facă merite chiar și din plasarea rentabilă a capitalelor ce le prisosească.

Cu toate acestea, conștiința noastră e împăcată. Biserica și clerul nostru, ca totdeauna, și-a împlinit și acum datorința față de stat și patrie, dându-i cetățeni de ispravă, ostași credincioși, cu suflete oțelite, gata să învingă și gata să moară pe câmpul de onoare. Forțele acestea reprezintă un capital moral, de o valoare cel puțin egală cu a capitalului material, în actuala economie politică a statului.

Gh. Tulbure.

Din parlament. Sâmbătă a ținut dieta ungării o scurtă ședință formală. S-au prezentat rapoartele comisiunilor asupra proiectelor de lege cari li s-au împărțit Mercuri, și s'a hotărât luarea lor în discuție în ședință de astăzi. Deputatul Polonyi Géza a cerut, ca dieta să se ocupe și cu modificarea legilor excepționale pentru casuri de răsboiu, dar ministrul-president, contele Tisza a răspuns, că lucrul acesta trebuie rezervat altor vremuri mai liniștite. Dieta a consimțit.

Răsboiul.

Săptămâna trecută trupele germane de sub conducerea generalului Hindenburg au avut o învingere frumoasă asupra Rușilor. Afără de mulții morți și răniți Rușii au pierdut 40.000 de soldați nevulnerați, cari au ajuns în captivitate la Nemții. Au pierdut multe tunuri, mitraliere, arme, care cu muniții, etc. Lupta e de altcum permanentă pe întreaga linie la granițele rusești, fără a i se prevedea sfârșitul și rezultatul final.

Ni se comunică, cum că Rușii cari au intrat pe mai multe locuri în Ungaria, au fost bătuți pretutindenea de trupele noastre și sunt în retragere. Mai departe ni se comunică, cum că trupele noastre au evacuat de nou

orașul Cernăuți, capitala Bucovinei, pe care au ocupat-o a doua război rusești.

In Sârbia trupele noastre înaintează victorioase, iar în apus nici o schimbare. Lupta decurge cu înverșunare, fără a putea fi decisă.

Carierele vieții

de Iuliu Crișan.
(Urmare).

IV. Fundațiuni administrate de corporațiunile industriale.

In corporațiunile cele vechi, de la noi, care au lucrat în mod intensiv pentru lătirea meseriașilor la poporul nostru, este:

«Asociațunea pentru sprijinirea învățăților și sodalilor români meseriași din Brașov».

Această însoțire se ocupă în locul prim cu plasarea și îngrijirea ucenicilor. In anul 1912 a plasat în Brașov 209 ucenici români, între cari se află 29 de ucenici în branșa croitoriei hainelor de dame.

Ea administrează următoarele fundațiuni:

Fondul neacababil al «Asociațunei» care e de cor. 12,495·72.

Fondul neacababil: «Soții Mihail și Eliza Stroiesco» cor. 48647·43.

Fondul «Soții Mihail și Eliza Stroiesco» de cor. 31,324·83.

Fondul disponibil al «Asociațunei» de cor. 5,025·24.

Fondul Vas. B. Popoviciu de 100 cor. Aceste fonduri dau respectabilă sumă de cor. 87,503·22.

Din venitele acestor fonduri s-au dat în anul 1912 la 19 ucenici ajutoare bănești în sumă de 380 coroane.

Sau plătit didactul școlar pentru 99 ucenici, în sumă de 388 cor.

Ca bani pentru spălat s-au dat la 7 ucenici 23 cor.

Sau dat spese de drum calfelor și ucenicii lipsiți de mijloace în sumă de 50 cor.

S'a distribuit haine la 102 ucenici în sumă totală de cor. 915·60.

Astfel pentru ajutorarea ucenicilor s-au spesat în anul 1912 cor. 1756·60.

Afără de aceasta «Asociațunea» mai spesează pentru organul de plasare și informații suma de 320 cor., iar pentru catehisarea ucenicilor cor. 100.

«Asociațunea» e condusă de un comitet, în fruntea căruia stă ca președinte Petru Pop, jude în pensiune, ca vice-pres. Ilie Savu, ca secretar Nicolae Furnică, diacan inv., ca cassier Dumitru Haller, co-jocar, iar ca controlor Ioan Pricu, prof. la școală comercială.

«Reuniunea sodalilor români din Sibiu».

Reuniunea sodalilor români din Sibiu s'a înființat la anul 1867 în 23 Aprilie vechi.

Această reuniune a lucrat mai ales sub conducerea neobositului ei președinte Victor Tordășianu, mult și cu foarte frumoase rezultate întru ridicarea și unirea meseriașilor din Sibiu.

Afără de aceasta a creiat și administrează o mulțime de fundațiuni, cari au toate în vedere binele meseriașilor.

Fundațiunile administrate de această reuniune sunt:

Fundațiunea «Antoniu Bechnitz». Antoniu Bechnitz a fost neguțător în Sibiu. S'a născut la 1805 în Vaida-rece și a murit în Sibiu.

Ei a întemeiat prima fundațiune, ce se administrează de reuniunea sodalilor, depunând la comitetul Reuniunii o obligație de stat de 50 fl. cu scopul ca din interesele ei să se procure pentru învățății și sodali săraci, dar sărgincioși și cu purtare morală bună, cărți folosite.

Această fundațiune e de cor. 413·96. Din 50% ale intereselor ei se procură cărți pentru învățății și calfele sărace.

Fondul «congresului meseriașilor», care are în vedere înlesnirea ținerii de congrese a meseriașilor români, lucru de mare însemnatate pentru noi Români din această țară. Starea fondului e de cor. 61·92.

Fondul jubilar «Nicolae Cristea», înființat la 1907 cu ocazia jubileului de 40 ani de existență a Reuniunii, întru amintirea primului ei președinte. Menirea lui e comemorarea bărbătilor bine merități pentru clasa meseriașilor.

Fondul «expoziției anuale», cu scopul de a înlesni aranjarea de expoziții anuale, chemate a desvoila în meseriașii simțul de nobilă emulație și gustul pentru perfecționare în fiecare ram de meserie. Starea fondului e de cor. 156·46.

Fondul «expoziției jubilare» care e cheamat a acoperi cheltuielile unei a două expoziții jubilare, care se va ține, când Reuniunea va împlini 50 de ani dela întemierea ei.

Starea fondului e de cor. 604·69.

Fondul de 20 bani, pentru cumpărarea unei case cu hală de vânzare. S'a plasat în casa Reuniunii din strada Bruckenthal Nr. 17, care e prețuită în suma de cor. 50.000.

Fondul «despărțământului femeiesc al Reuniunii», care are de scop ajutorarea femeilor harnice de meseriaș.

Starea lui e de cor. 253·41.

Fondul neacababil, ale cărui interese se folosesc pentru susținerea Reuniunii.

Starea lui e de cor. 2,807·96.

Fondul Dr. D. P. Barcianu, înființat cu ocazia morții prof. Dr. Daniil P. Barcianu, cu menirea, de a se ajutora calfele fără lucru.

Starea lui e de cor. 865·00.

Fundațiunea «Episcopul N. Popea», înființat cu ocazia morții episcopului Popea. Menirea lui e, ca din interes să se provadă ucenicii cu prânz gratuit.

Starea fundațiunii e de cor. 2,510·03.

La fundațiunile acestea sunt a se adauge legatele:

Legatul Dr. Ioan Borcea, pentru ajutorarea copiilor din Săliște, aplicată la meseriașii, în sumă de cor. 1358·97.

Legatul Tit Liviu Albini, pentru ajutorarea copiilor din Cut, aplicată la meseriașii, cu suma de cor. 212·22.

Legatul «Mateiu Mocanu», înființat de văduva răposatului pentru ajutorarea ucenicilor din Cernatul Săcelelor, în sumă de cor. 221·05.

Legatul «Victor Petrișor», înființat de mama răposatului, în scopul ajutorării copiilor din Veștem aplicată la meseriașii, în sumă de cor. 156·82.

Legațul Sabina Dr. Preda, n. Andreica înființat de Sabina Dr. Preda pe patul morții, — care e de cor. 151·18.

Fundațiunea N. Popea pentru masa ucenicilor împreună cu legatele ei de cor. 4610·27.

Fondul Andrei baron de Șagana, pentru ajutorarea văduvelor și orfanilor de meseriaș, care e în sumă de cor. 3496·37.

Fondul Dr. Petru Span pentru ajutorarea Moților aplicată la meseriașii, în sumă de cor. 1513·06.

Fundațiunea Victor și Eugenia Tordășianu, pentru înzestrarea fetelor sărace de meseriașii, înființat de membrii Reuniunii cu ocazia căsătoriei președintelui lor în anul 1906, drept cadou.

Starea lui e de cor. 3,762·87.

Fondul «excursiunilor», care are de scop ușurarea excursiunilor la stabilimentele și fabricile din orașele mari.

Starea lui e de cor. 40·50.

Fundațiunea Ioan Vișa, pentru ajutorarea ucenicilor săraci, fără deosebire de confesiune, fie cu haine la Crăciun, fie la masa învățăților.

Starea fundațiunii e de cor. 2000.

Fondul «steagului», din care să se procure un steag pentru Reuniune. Starea lui e de cor. 246·83. Fondul acesta e înființat de Maria Grecu.

Fondul Darul de Crăciun, care se formează în preajma Crăciunului, prin colecte întreprinse de președinte și alții. Din sumele încasate se cumpără haine, cari se împart între ucenicii săraci.

Fundațiunile administrative de această Reuniune dău toate suma de 21,613·91 cor. Lângă această sumă adaugându-se prețul casei de 50.000, avereia ei e de 71,613·91.

Am amintit aceste fundațiuni aci, deși unele din ele au interes numai pentru Reuniune, ca să rămână act despre ce a putut face un singur om, care luându-și un angajament știe să-l îndeplinească. Dl Victor Tordășianu este acela, care pe lângă încheierea vieții sociale între meseriașii a pus bază la toate fondurile, la cari nu sunt amintiți fundatorii.

Aceste fonduri vor fi chemate să contribue foarte mult la lătirea meseriașilor

Cand au fost toate în ordine, cărăba a părăsit portul din capitala Norvegiei, în 7 Ianie 1910. Zua de 7 Ianie este sărbătoare națională, anume în 7 Ianie s'a disolvat unionea dintre Suedia și Norvegia. Corabia a plecat la villa lui Amundsen în Fjord, în apropierea Cristianiei.

S'a mai luat o casă făcută din lemn. Căză aceasta are menirea să fie desfăcută, și pachetată, ea va fi reconstruită din nou în Antarctică. Casa are 2 încăperi, în una va fi locuință, în a două se va face măncare. Ei va da adăpost călătorilor contra frigului, și în general le va face bune servicii. În regiunea polului s'au adăpostit bine, după cum vom vedea la timpul său.

Corabia a făcut o călătorie de probă spre Anglia și de acolo îndărătat spre Norvegia. În călătorie aceasta s'a convins Amundsen, că mașina nu funcționa normal. Materialul de încălzit, oleul, nu era potrivit. S'a reînstorș deci în Norvegia, s'a lăsat oleul cu oleu parafin și de atunci mașina a funcționat normal. Asemenea oleu s'a luat 90.000 litri, cam 500 litri se consuma pe zi.

Lucerul de căpetenie la expediția aceasta erau căni. S'a luat deci 97 de căni din G. Ölanda. Căni au fost aduși în cursul anului 1910 în Norvegia și au fost în eroați în o insulă, de unde au fost luati pe corabie.

Erau de o răsărită bună de eschimoși, tarzi, robusti și greu de condus. În corabie li s'a rezervat un loc anumit, aveau log

FOIȘOARĂ.

Cucerirea polului de sud.

De Mateiu Voileanu.

1. Amundsen.

Inainte de a se ocupa cu călătoria Norvegianului întrăsnet, se simte trebuința de a vorbi ceva despre el, despre corabie și despre planul expediției.

Dacă privim chipul lui, vedem, că e în puterea bărbătiei. Cu toate acestea el nu e novit în expediții polare. N'a fost marinări de profesie, cu toate acestea i-a plăcut înțelegând să ia parte la expediții arctice. Dună terminarea scoalelor medii, a ascultat 2 ani medicină. Lăsându-se de aceasta, s'a dedicat vieței de marină și a făcut călătorii în părțile polare. Prima călătorie o a avut în părțile sudice, cu o expediție belgiană (expediția Adrian Gerlache cu românul Emil Racoviță) care era aproape să aibă sfârșit tragic.

Inchisă în gheata polară, fără a fi pregătită de iernare în regiuni polare, expediția a avut să suferă multe. S'a întors însă totuși în pace.

După relatoarele a făcut o expediție cu mijloacele proprii, descoperind polul magnetic de sud, asemenea și pasajul nord-vestic, o problemă, care a preocupat de veacuri spiritul oamenilor.

Afără de expediția aceasta avea planul să reediteze expediția renomată a lui Nansen spre a descoperi polul de nord, dar într-aceea vine vestea despre succesele lui Peary la polul de nord, de aceea privirile lui s'au îndreptat acuma spre polul sudic.

Drumul este cel cunoscut din călătoriile de până acumă spre polul de sud. Aujuns la granița ghiței clădește coliba adusă gata din Norvegia. După aceea a făcut depouri de proviant spre sud, primul a fost la gradele 80° 5 l. s.

De aici s'a început călătoria cu săniile trase de căni, spre a sfida polul sudic. Drumul a trecut peste munte puternici pe cari i vom vedea și noi, s'a ajuns apoi platoul, pe care mergând, la 14 Dec. 1911 a ajuns la polul de sud. Plecarea dela casele Framheim s'a fă

la noi, ușurând traiul ucenicilor și ștergând lacerimile văduvelor și orfanilor meseriașilor, rămași în miserie.

Societatea meseriașilor din Blaj.

Această societate s'a înființat în 20 Sept. 1902. Din donațiuni și taxe dela membri a adunat în timpul acesta scurt suma considerabilă de cor. 16,882,39, din care în anul 1912 s'a distribuit ca ajutoare ucenicilor cor. 650,78.

Președintele ei e harnicul profesor Gavril Precup. (Va urma).

Ura și răsboiul.

— După Pester Lloyd. —

(b.) Ura încă aparține psihologiei răsboiului, de oarece vedem că ea se manifestă ca apariție generală, ca ură între popoare, ca o tendință între ele de a se distrugere reciproc. În istorie se găsesc dea lungi puține exemple de asemenea natură.

Cauzele actualului răsboiu, ce bântuiesc întreagă, aparțin unui studiu special. Atâtă voim acum numai să remarcăm, că în toate culturile lumii să observă astăzi situația flacărilor urei celei mai neîmpăcate între deosebitele reamuri. Si acerșia este trăsătura cea mai înflorătoare a actualului răsboiu.

Nu se mai poate vorbi despre un răsboiu, pe care l'au pornit bărbăti de stat și generali, ci și fetele popoarelor sunt prinse de ură și poftă răsboinică. Special în inimile poporului englez și a celui german ură s'a încrebat grozav de sfârșit. Unde să lovește astăzi unii de altă parte, Germanii și Englezii, numai puțini orizontieri se mai fac. Luptele între Rusi și Germani, apoi Rusi și între noi, cei din monahie, nu sunt pe departe atât de înelbătăcite. Conducătorii poporului rusesc ne onorează fără îndoială și pe noi cu o ură abundență, dar această agitare nu însemnează deloc și ură popoarelor între sine. Peste tot la noi nu se poate vorbi de o ură pronunțată împotriva altor popoare, chiar nici în contra Sârbilor, cari au păcălit greu împotriva noastră. Francia încă suferă în mod acut de această invenție. Cum a putut să se naște ură aceasta între popoare după un timp atât de lung al anilor de pace? În ce report să ură din sufletul individuului cu ură d'entre popoare?

Spinoza dedică în partea a treia a eticei, unde definește afectele omenești, un vast spațiu discuțiilor sale asupra urei. El începe cu o definiție cam bizară. Ura, zice Spinoza, nu este altceva, decât jalea insotită de gândul unei cauze externe. Sub jale îl înțelege dintr-unăsprea, reducerea ființei noastre. Dacă această dejosire a eului nostru este împreună cu ideea unui nevoie cauzal, atunci se naște în noi tendință de a înălța cauza și a o nimici. Aceasta să învederează și mai clar din contrastul acestui efect, care este iubirea, al cărei esențial este bucuria, care merge paralel cu cauza ei esterioră, și pe care ne năștim se o sustinem în tot timpul, cum căutăm să depărțim și să nimicim cauzele urei. Ura este efectul proprii apărării a ființei noastre împotriva aceluia, care ne-o atacă, sau contra aceluia, despre care gândim, că n-o va atinge.

destul de umblat, aer curat, și erau scutiți prin un coperiș de argintă soarelui. Căii dela sanie lui Amundsen erau aşezăți sub podul de comandă.

Spre a se deda oamenii cu căni, s'a luat măsură, ca să cursul călătoriei lungi cu corabia fiecare să aibă în tegrăjirea să anumiți căni, pe care să-i îngrijescă cu mâncare și cu curățirea cotelui. Cu acești căni avea apoi să conducă sania. În cadrul acesta s'a stabilit referință prietenești între oameni și căni și deopotrivă s'a împărtit și în bine și în râu.

Văsășul Rōne din capul locului nu s'a putut împăca cu căni. Au avut multe de suferit până au ajuns să se împreținească și să se înțeleagă unii cu alții. Unor căni mai sălbatice le-au pus botniță. Nu se credea, că căni vor suporta străpătele drumului. În Norvegia mai ales se credea, că în regiunile tropice vor peri acești căni crescute în regiunile de ghiață. Profetiile acestea nu s'a înălțat. Căni au și ferit și au suportat toate greutățile lungului trai sport. Din toti a pierit unul și 3 au căzut în mare, ceea-lalti au debărcat sănătoși în Antarctică. La aceasta la tot casul a contribuit buna îngrăjire ce li s'a dat.

Locația celor 4 perduți în drumul spre sud s'a înălțat prin cei ce au văzut lumenile zilei în cursul drumului.

Pentru noua succesiune s'a aranjat cotație anumită, cea ce n'a fost încă lumenită. Cățelusii săjunseră și fi obiectul de

Ura nu este deci o jale rezignată, ci activă. Este o reacție naturală, ce se produce în interiorul firei noastre.

Spinoza recunoaște și însemnatatea urei națiunilor. În partea a III-a, teza 46 zice: „Când cineva a fost transpus din partea unui membru al unei clase sociale stărite, sau unui popor stărin, într-o stare de bucurie, sau de jale, și anume, ca membru apartinător la clasa sau la poporul lui, atunci el va iubi sau ură, nu numai pe acel singur individ, ci întreaga clasă sau întregul popor căruia acesta aparține”.

Acstea puține extrase din filozofia lui Spinoza vor ajunge, ca se potem înțelege și patimile urei ce le-a aprins acest răsboiu.

Ceeace însă Spinoza nu putea și pe timpul în care a trăit (1632–1677), a fost înfluenta presei asupra sufletelor popoarelor. Acest răsboiu — și încă câteva de mai multe — nu ar fi îmbucuit niciodată fără agitația patimase a presei, căreia regretabil și s'a dat prea puțină importanță. Căci bărbății de stat conducători să băteau totdeauna mandri în preț și decărău, că hoțărările lor nu stăruiau de foile agitatorice, ce stăruau atât de jos ca rang. Căci s'a constatat, că multe întreprinderi de foi au stăruat patimile în popor în chipul cei mai condamnători, numai ca se ajungă la un tirag unic mai mare.

O mare parte din foile revanșiste franteze se țin de această categorie, altele iar sunt numai unele ba chiar proprietate a oamenilor politici, cari pe această cale vor se face cariera. Excepționale sunt aceleași foii, cari agită spiritele în bună credință de a servi în cadrul acesta intereselor patriilor. Mai grozav a operat acest soiul de presă în Anglia. Zî de zi se anunță, că Germania este doșmanul. Acolo s'a împrimat mai înainte cuvintele despre militarismul Germanilor, și invațuirea acestora, cari devin sălburele de ură împotriva Germanilor, ură, care era hrănă în chip și fel de presă londoniană și provincială până la maxima potență. Presa revanșistă din Paris nu remâsese nici ea în neactivitate. În aceeași direcție lucra și presa rusă, căreia pentru scopul acesta își dăse cea mai largă slobozenie. De presă din Balcani nici nu mai voiam.

Să mai poate mira cineva, dacă în astfel de condiții ură națiunilor aruncă ca un uragan flacările răsboiului în lung și lat?

Isvolsky n'are dreptate când susține că acest răstoian este al lui. În fond acest răsboiu este al presăi; adică al acelora, cari s'a folosit de presă în modul cel mai criminal.

Ura dintre Germani și Anglia, provocată de presă acesteia, își găsește explicare în tezile lui Spinoza.

In Germania lumea are convingerea că Francia și Rusia au ascultat de un îndemn natural, când au început răsboiu. Singură și unică Anglia era liberă. Ea putea face și asta, sau altfel. Ea a ales răsboiu. Germania a fost atacată de Anglia, cu toate că firea germană se simte atrasă de cultura engleză. Germania a fost atinsă în nervul ei de exsanție, și astfel nu mai putea păstra acel bun simț de inclinare pentru Englezii. La Spinoza găsim explicările cele mai admirabile pentru apărările de patimi din actul lui răsboiu.

desmerdare în corabie. Dară nu erau ei singurele animale în corabie. Spre a avea carne proaspătă, s'a luat și porci, cari însă nu au avut viață lungă, căci i-au sărat spre a avea frigură proaspătă.

La insula Madeira s'a făcut un popas și marinarii s'a folosit de ocasiune spre a petrece câteva zile. Aici a descoperit Amundsen oamenilor săi planul, de a merge la polul de sud. Oamenii au fost învoiți, și cu voie bună s'a luat direcția spre marea sudică.

In regiunile tropice ale oceanului atlantic călătoria a fost fără pedești deosebite. In regiunile vânturilor passate s'a dat bună ocasiune de a cruța materialul de încălzit, folosindu-se pâne. Si aici s'a spus că și întregi aprovizionările. S'a facut ateliere pentru fauri și pentru lemnari, și s'a pregătit săniiile.

Pe când corabia înainta spre sud, în internul ei era o viață veselă și folosită.

In fiecare zi se făcea pe podul de comandă măsurări, cari stabilau poziția geografică a corabiei. Drumul a tăiat lung. Au trecut 5 luni dela plecare până și să ajungă în regiunea de ghiață și afară de popasul mic din Madeira nici să nu s'a mai făcut pauze. Din regiunile passatelor nordice după înălțarea ecuatorului, s'a trecut în cele ale passatelor sudice, și de aici au mers repede spre vest.

(Va urma)

NOUTĂȚI.

Monarhul și darurile de Crăciun pentru ostași. Majestatea Sa a contribuit o sumă însemnată pentru darurile de Crăciun destinate soldaților și ofițerilor în campanie. Monarhul a luat la cunoștință cu placere intenția de a se distribui o parte a darurilor de sărbători trupelor germane, care luptă alătura ostașilor noștri.

In memoria împăratului Maria Terezia. Ieri, Dumineacă în 29 Noemvrie, s'a înălțat 134 de ani dela moartea împăratului Maria Terezia, răposată în 1780. Din acest prilej s'a oficiat servicii divine în bisericile din Viena, Budapesta și alte orașe ale monarhiei austro-ungare.

† D. Anghel. Cu toată îngrijirea bună medicală ce i s'a dat, poetul D. Anghel n'a putut fi redat vietii, ci a înecat din viață Joi după amează. Fie-i somnul ușor și memoria eternă!

Asediul dela Przemysl. Ziarul Tribuna din Roma comunică, probabil din izvor rusesc, o știre despre asediul dela Przemysl. Rusii în urma atacurilor făcute din garnizoana cetății, au fost nevoie să și concentreze puteri nouă împrejurul forturilor; dar nici acestea n'a putut să se apropiie decât la o depărtare de 12 km de Przemysl. Deoarece se urmează luptă de tunuri; dar în proximile zile se va da nașă generală asupra întăriturilor. Căci, după știrea amintită, armata împresurătoare voiește, ca în zile de Sfântul Nicolae, în 6 Decembrie v. să fălăie stăsurile rusești pe forturile cetății. — Apărarea viguroasă de până acum a soldaților noștri a făcut colosală pierderi rușilor. Si o să le mai facă.

† André Lecomte du Nouy, arhitect, sef al restaurării monumentelor istorice în România, membru corespondent al Academiei Române, a decedat în București în 24 Noemvrie nou și a fost înmormântat Joi, în 26 Noemvrie în cimitirul Bellu. Odihnească în pace!

Concert de binefacere în Sibiu. Programa concertului, ce se va da în favorul Crucii Roșii, Vineri în 4 Decembrie v. 1914, este următoarea: Idei despre Crucea Roșie, cuvânt rostit în limba maghiară de principalele Hohenlohe, prezentul romano-catolic al Sibiului; Răsboiul biruinț egoismul, discurs ținut de dl Emil Nageborn, deputat în camera ungă; J. S. Bach, trei preludii, cântate la oană de doar Ana Voilean; Beechoven, Wachtels hag, și Ah! perfido, executate de doa Veturia Triteanu, cântăreață de cameră; Bruch, Concert de violonă în Re minor, și Brahms-Joachim, Dansuri maghiare, la violonă de doa May Dukkenson-Auner, acompaniat la pian de dl Gustav Köricianski; Versuri ocazionale, citite de dna Catina Bod-Perss. Concertul se înține în teatrul orașului. Începutul la 7 și jumătate ore seara.

Premiul păcii. Din Copenhaga se anunță, că premiul Nobel al păcii se va conferi crucii roșii olandeze sau americane.

Darurile de Crăciun ale copiilor americanilor. Vaporul american Jason, care a plecat din America să aducă milioane de daruri pentru Crăciunul copiilor de soldați duși în răsboiu, va sosii la Falmouth unde va deschide darurile pentru copii englezi și belgieni. De acolo vaporul are să pornească la Havre, unde va lăsa darurile pe săma copiilor francezi. Călătoria se urmează mai departe până la Neapol, unde se vor primi darurile destinate pentru copii din Austro-Ungaria și Germania. În sfârșit Jason va debașta la Salonic cu jucările pentru Sârbia, Muntenegru și Turcia. Un alt vapor a plecat direct la Arhanghelsk cu darurile menite pentru copii din Rusia.

Iirea japonezilor. Un articol al ziarului Petit Journal, scris de fostul ministru de externe francez Picton, consideră că s-a găsit iirea japonezilor pe teatru răsboiu european. Ideea a cucerit opinionea publică din Franța, Rusia și Anglia. E și despre iiri se povestesc, că abeaște să plece spre Europa.

O companie de preoți. Un lăzemat număr de preoți și studenți în teologie ai bisericii evanghelice luptă pe campul de răsboi în mijlocul trupelor din Würtemberg. Au trecut ca eroi, cum anunță o revistă germană, peste 40 de preoți; alții în număr și mai mare au fost distinși cu crucea de fier. După spusele unui general, în pădurea Argonilor se află de prezent „o companie de preoți”, ai cărei conducători și ofițeri sunt cu toții preoți și vicari.

Clericii seminarului Andreian în serviciul răsboiului. În aceste vremuri mari, când nimicul nu-i este iertat a se fieri de serviciile ce i le cere țara, clericii nostri din seminarul Andreian din Sibiu s'a avut de bunăvoie, că sunt gata să intră în rândul sămaritanilor în lovită, cari îngrijesc de soldații răniți în răsboi. S'a anunțat 47 de clerici. Fapta aceasta patriotică se laudă de sine.

Răscoala în Maroc. Toate semințiile Marocului, conform știrilor din Madrid, au refuzat — cu excepția celor de pe tăruri mari — să asculte de poruncile comandanților francezi. Capitala Fez este cu totul isolată de lumea din afară. Garnizoana franceză poate comunica numai prin sjutorul telegrafiei fără să cu tăruri. În Fez s'a petrecut pe străzi scene sărgeroase. Indigenii se adună în amintător, sfierând: Jos Franța! S'a dat și lupte cu trupe regulate. În cercurile din Madrid se crede, că Franța va fi contrată să purtă un răsboiu colonial din cele mai primejdiașe, dacă nu voiește să peardă Marocul, Agria de sud și poate chiar și Tunisul.

Pace separată. Conform știrilor primite de Sudul Korr, membrii opoziției scrupuținoi și ofițerii la Niș vor face propunerea, că Sârbia să faceteze răsboiul și să fie separată. Politicienii radicali sârbi sunt însă de părere, că țara să poarte răsboiul mai departe, alătura de Rusia și de aliații săi. Ofițerimea sârbească n'a pierdut curajul și așteaptă imbunătățirea situației. Soldații de altă parte nu sunt atât de încrezători și de mult se simt obosiți de lupte. Ofițerii speră să seosească ajutorul militar rusesc. Rusia până acum n'a trimis Sârbiei decât bani, municii și voluntari de o foarte problematică valoare.

Mișcarea împotriva englezilor. Zilele turcești văzse, că în India se răspândește din ce în ce mișcarea împotriva englezilor. De aceia este posibil, ca Anglia să nu mai trimătă trupe îndepărtate în Europa. Consiliul de ministri englez a împătricit nevoie regale Indiei, să publice la caz de trebuință starea de asediul în toată împăratia indică.

Târg la Miercurea. Ministrul de comert a permis comunei Miercurea, că în locul târgului ce era să se înălță în Noemvrie, să se înălță târg nou Luni, Marti și Miercuri în 7, 8 și 9 Decembrie v. 1914.

A treia călătorie la pol. Se anunță din Londra, că exploratorul Shackleton, despre care s'a vorbit și la foaia din numerele recente ale ziarului nostru, a plecat spre Antarctica și a sosit în punctul volului sudic. Este a treia călătorie a exploratorului. Înainte cu 13 ani a fost unul dintre fruntașii expediției naționale la pol, sub conducerea capitánului de jaluță soarte Scott; iar între 1907 și 1909 a condus însuși expediția britanică către polul sudic, apropiindu-se de pol până la o distanță de 97 mile engleze.

Alimente ieftine. Comisarul guvernului din Cluj a luat măsuri să se cumpere în seama orașului, cu preturi ieftine, un pâtrar de milion chilograme de alimente dela producători din diversele părți ale țării. Cantitatea uriașă de alimente va sta în curând la dispoziția populației sărace a Clujului. O sută de mii chilograme de cartofi și sosit în oraș și se vând cu prețul ieftin și cumpărării. Astfel de măsuri vor împedeca urcarea prețurilor la păță.

Distinctia general majorului Höfer. Înălțat german Wilhelm Höfer a conferit erne de fier general-majorului Francisc Höfer, sub sef al statului major al armatei noastre. Distinctia aceasta este acordată unui ofițer dintre cei mai cunoscuți, căci, după cum se stie, general-majorul Höfer comunicea publicitățile oficioase de pe câmpul de răsboi.

După exemplul tarului. Din Constantinopol se scrie, că numirea urgență de San Stefano, care amintește cea mai jâlnică pagină din istoria otomană, are să dispară. Turcia va urma, în acest punct, pilda tarului, care a schimbat numele capitalei rusești în Petrograd.

CONCURS.
In scopul coferirii stipendiilor și ajutoarelor ce se votează pe anul 1915 din fundația „Andronic”.

I. Pentru învățăci de orice meserie.
II. Pentru sodalii, deveniți de atari în cursul anului 1914.

III. Pentru sodalii, cari au lucrat fără întrerupere 6 ani meseria lor și au dat dovezi despre dexteritatea de a putea deveni măestri, — prin aceasta se scrie concurs pe lângă următoarele condiții:

Toți petenții la ajutoare și stipendii să producă:

1. Carte de botez.
2. Atestat dela comună, despre avereia proprie, ori a părinților.

3. Atestat familiar dela parohul locului despre familia părinților concurrentului ori, fiind el căsătorit, despre familia sa având a se indica în acest atestat: căi prunci minori sunt în familie, căi cercetează școala și căi mai sunt la meserii; având să se arate și ținuta rață de biserică a potențului.

Concurenții pot fi numai Români ortodoxi născuți în arhidieceza Transilvaniei.

In special au să dovedească:

I. Învățăci.

a) că au împlinit anul al 12-la al etății;

b) că au cercetat școala poporala, ori altă școală superioară;

c) că au încheiat contractul cu măestrul și că contractul este înregistrat la autoritatea industrială (pretura și magistrat);

d) adeverință dela măestru despre spusul ce-l arată în meserie, despre diligența și purtarea morală; vidimă de catichetul sau parohul local.

Contractul trebuie acles la cerere în original, sau în copie autenticată.

II. Sodalii.

a) că au terminat anii de învățăci, ceeace vor dovedi prin atestatul autoritatii industriale (art. de lege XXVII din 1884 §. 67);

b) că au purtat buuu și fac spor mulțamitor, ceeace vor dovedi ori cu carte de lucru, ori cu adeverință dela măestru;

c) ceice vor dovedi, că sunt membri ai vreunei reunii de meseriași și că cunosc mai multe limbi, vor fi preferați.

III. Sodalii, cari sunt în condiții de a deveni măestri:

a) să aibă certificatul de măestru;

b) să fi lucrat cel puțin 6 ani fără întrerupere în calitate de calfă, ceeace vor do-

vedi cu cartea de lucru, eventual cu adeverințe dela măestrii la care au lucrat;

c) în cerere să arate anume locul unde voește să se așzeze ca măestrii, ce fel de mijloace mai au pentru de a începe meseria pe socoteala lor;

d) să dovedească cu atestat dela oficiul parohial, că cercetează biserică și e creștin bun și moral,

Dela toți concurenții se recere ca cerele să fie scrise și subscrise cu mâna proprie adresați consistorului arhidiecezan gr.-oriental din Sibiu și să le înainteze cel mult până la **31 Decembrie 1914 st. v.**

Cerile neinstruite în regulă și cele intrate după terminu nu se vor lua în considerare.

Sibiu, 10 Noemvrie, 1914.

Consistorul arhidiecezan.

La Librăria arhid. Sibiu, se află de vânzare:

Em. Suciu:

Tiganul la vânăt,
comedie originală în două acte, în versuri.

Arde 'n tigănie!...
anedotă.

Prețul 40 fil. + porto 5 fil.

Tiganul la târg de vite,
dialog scris în versuri.

Toastul lui Pamfilie.
monolog.

Prețul 30 fil. + porto 5 fil.

A apărut și se află de vânzare la Librăria arhidicezană în Sibiu:

Constituția

bisericei gr.-or. române din Ungaria și Transilvania

sau

Statutul organic

comentat și cu concluzele și normele referitoare întregit

de

Ioan A. de Preda,

advocat și fiscal al Consistorului arhidicezan gr.-or. rom. din Sibiu.

Prețul 2 cor. + porto 20 fil.

A apărut și se află de vânzare la Librăria arhidicezană:

Călindarul arhidicezan pe anul 1915

cu Sematismul autentic al bisericei ortodoxe rom. din Ungaria și Transilvania. Partea literară conține lucrări foarte interesante.

Prețul 80 fil. plus porto poștal 20 fil.

La Librăria arhidicezană, Sibiu, se află de vânzare editura proprie:

EVANGELIA

legătură foarte fină în catifea, coloare bordo, cu patru evangeliști în față și la mijloc restignirea, tot aceiaș și în dos, foile aurite, cu copciu, în o frumoasă cutie de păstrat **150 cor.**

Aceiaș legătură cu patru evangeliști, restignirea la mijloc, iar în dos cu patru nasturi și la mijloc restignirea, foile aurite, cu copciu, în o frumoasă cutie de păstrat **135 cor.**

Aceiaș legătură, în față cu patru evangeliști și la mijloc restignirea, iar în dos cu patru nasturi și la mijloc cu o cruce, foile aurite, cu copciu, în o frumoasă cutie de păstrat **100 cor.**

Evangelia legată în piele Chagrin pe ambele părți imprimată evangeliștii și la mijloc restignirea, foile aurite, cu copciu, cu cutie de păstrat **35 cor.**

Evangelia legată în piele roșie, cu cadru aurit și la mijloc cu o cruce imprimată, foile colorate galben, cu copciu **25 cor.**

Cărți nouă apărute

se află de vânzare la

Librăria arhidicezană, Sibiu.

Biblioteca Teatrală
edată de Societatea Fondului de Teatru Român.

Nr. 28. Teodor Abt, Bucătăreasa, comedie într-un act. Prețul 40 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 30. Aurelia Pacăian-Rubenescu, Iepurașii la școală, cinci piese teatrale, dialoguri și patruloguri. Prețul 20 fileri. + 5 fil. porto.

Nr. 31. Max Maurey, Farmacistul, comedie într-un act. Prețul 32 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 32 Andre Mycho, Giorie postuma, comedie într-un act. Prețul 40 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 33. Jana Marni, O Repetie, dialog. Prețul 20 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 34. Alfred de Musset, Un Capriciu, comedie într-un act. Prețul 48 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 35. C. Goldoni, Un Accident Curios, comedie în 3 acte. Prețul 60 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 36. Yves Mirande, Zoe, comedie într-un act. Prețul 26 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 37. Fr. de Schiller, Wilhelm Tell, dramă istorică în 5 acte în versuri, traducere în forma originală de Stefan Olosif. Prețul 90 fil. + 10 fil. porto.

Nr. 38. Georges Courteenne, Invingeri strălucite, piesă într-un act. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 39. Micul mincinos, comedie în 2 acte, localizată de Bujorei. Prețul 30 fileri. + 5 fil. porto.

Nr. 40. I. Russu Șirianu, Militărește, comedie într-un act. Prețul 40 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 41. Horia Petru-Petrescu, Poezii și Monologe de declamat broș. I. Prețul 40 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 42. Capra cu trei iezi, piesă pentru copii, în trei tablouri după povestea lui I. Creangă, de Radu Prisacu. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 43. Victor Eftimiu, Crăciunul lui Osman, tragicomediă într-un act. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 44. Ionel Jianu, Poeme de dragoste de scriitor sau romanul lui Victor Hugo. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 148. Louis Iacolhot, Vănătorii de robă de la Nilul albastru. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 156. Guy de Maupassant, Strigăt de alarmă. Prețul 30 fil. — 5 fil. porto.

Nr. 136. A. Cezabar, Rizica. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 137. Harriet Beecher Stowe, Coliba lui moș Toma. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 138. Al. Dumas Tatăl, Cei doi studenți. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 139. Voltaire, Povestiri. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 140. Carl Ewald, Icoane din viața plantelor și animalelor II. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 141. Edmond Haraucourt, Pelisson. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 142. V. Rakosi, Satul meu. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 143—144. Camille Cocuan, Suferințele Vulturușului. Prețul 60 fil. + 10 fil. porto.

Nr. 145. Arthur Conan Doyle. Doctorul negru. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 146. I. Ciocârlan, Fară noroc. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 147. C. Dem, Oamenii Zilei. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 148. I. Dragosav, Povești de Crăciun. Prețul 50 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 149. A. Fogazzaro, Povestiri. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 151. Lamartine, Raphael, vol. I. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 153. Emilia Tailor, Dragoste de scriitor sau romanul lui Victor Hugo. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 154. Louis Iacolhot, Vănătorii de robă de la Nilul albastru. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 156. Guy de Maupassant, Strigăt de alarmă. Prețul 30 fil. — 5 fil. porto.

Biblioteca Istorica.

Nr. 17. Puiul Vulturului, după D. Lacroix. Prețul 70 fil. + 10 fil. porto.

Nr. 18. C. Paul și A. Marcu, La Bulgaria. Prețul 70 fil. + 10 fil. porto.

Nr. 19. A. Dumas-Tatăl, Eusebi IV, istoria anecdotă a Franței. Prețul 80 fil. + 10 fil. porto.

Biblioteca pentru toți.

Nr. 862. Maurice Maeterlinck, Sora Beatrice, miracol în 3 acte. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 863—864. Vasile Conta, Încercări de Metafizică, materialistă. Prețul 60 fil. + 10 fil. porto.

Nr. 865—866. G. Alina, Arta de a vorbi în societate și diterite ocazii. Principii oratorice și modeluri de toasturi, mici evanđelii etc. Prețul 60 fil. + 10 fil. porto.

Nr. 867—868. John Ruskin, Comori și Grădini, trei conferințe. Prețul 60 fil. + 10 fil. porto.

Nr. 869. Ioan Nenițescu, Pui de Lei, poezii Eroice și Naționale. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 870. D. Anghel, Steluță, Fantazii și Paradoxe. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 871. A. Robida, Pe Clopotniță. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 872. N. G. Rădulescu-Niger, Unchiul Christea. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 873. G. D'Annunzio, Pământ virgin, novele și schițe. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 874—875. Paul Bourget, Dureroasa Enigma. Prețul 60 fil. + 10 fil. porto.

Nr. 876—877. Dem. Mledenovici-Damed, Curs Teoretic și Practic de Scamatorie. Magie artificială. Prestidigită pentru amatori și profesioniști. Prețul 60 fileri. + 10 fil. porto.

Nr. 878. C. Apostoliu, Povesti alese pentru copii. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 879—880. Alfred de Musset, Emilia Margot, novele. Prețul 60 fil. + 10 fil. porto.